

Årsrapport 2017

Multikulturelt Initiativ- og Ressursnettverk (MiR)

I 2017 fikk Multikulturelt Initiativ- og Ressursnettverk (MiR) tildelt offentlige midler til å kunne finansiere den daglige driften og arbeidet med ulike prosjekter rettet mot familier.

MiR fikk tildelt driftsmidler fra Integrasjons- og mangfoldsdirektorat (IMDi), kr. 500 000. MiR fikk også støtte fra IMDI for å arbeide mot tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og negativ sosial kontroll, kr. 300 000. Videre fikk MiR støtte fra Bufdir til likestillingstiltak, kr 200 000 og barnefattigdom, kr. 250 000, og utviklings og samhandlingstiltak i barnevernet kr 600.000. Fra Helsedirektoratet fikk vi støtte til å arbeide med spillproblematikk, kr 200 000, og kr. 100 000 fra Utdanningsetaten i Oslo til leksehjelp. Fra Helseetaten i Oslo fikk vi 70.000 til forebygging av uønsket svangerskap og abort. I tillegg mottok vi midler over en rekke lokale tilskuddsordninger, og over to EU-ordninger.

I denne rapporten beskrives aktiviteten i MiR-nettverket. Den vil skissere utfordringer og måloppnåelse knyttet til prosjektene flere steder i landet. Rapporten vil likevel ikke gi et fullstendig bilde av all den aktiviteten som til enhver tid foregår i MiR-nettverket alle steder i Norge. Daglig leder, i samarbeid med styret, har drevet prosjektene og tatt seg av administrasjon i foreningen. I 2017 fikk vi ansatt en daglig leder på 50%, med økning til 60 % fra august. Vi har opprettholdt organisasjonskonsulentstillingen med ansvar for nettsider og sosiale medier på 10%.

Multikulturelt Initiativ- og Ressursnettverk

Bakgrunn

MiR startet som et tiltak i FUGs prosjekt "Minoritetsspråklige foreldre- en ressurs for elevenes opplæring i skolen". Det eksisterte da som et løst nettverk for foreldre som ønsket å delta i samarbeidet mellom hjem og skole og bli bedre veiledere for sine barn. Da FUGs prosjekt ble avsluttet i desember 2006, tok flere av foreldrene som var aktive i MiR-nettverket initiativ til å etablere MiR som en selvstendig frivillig organisasjon og videreføre arbeidet i egen regi.

En ønsket effekt av prosjektet i regi av FUG var at iverksatte tiltak skulle leve videre selv etter prosjektet var avsluttet. Etablering av MiR som organisasjon viser at arbeidet har gitt resultater, at prosjektet har bidratt til myndiggjøring og dannet grunnlag for videreføring. Arbeidet har også vist at minoritetsspråklige familier ønsker å samarbeide med skolen og at de både vil og kan ta ansvar for sine barns læring. Etablering av MiR som organisasjon gir grunnlag for en videre bevisstgjøring av foreldrenes rolle i forhold til den norske skolen, samfunnet generelt og til sine barn spesielt.

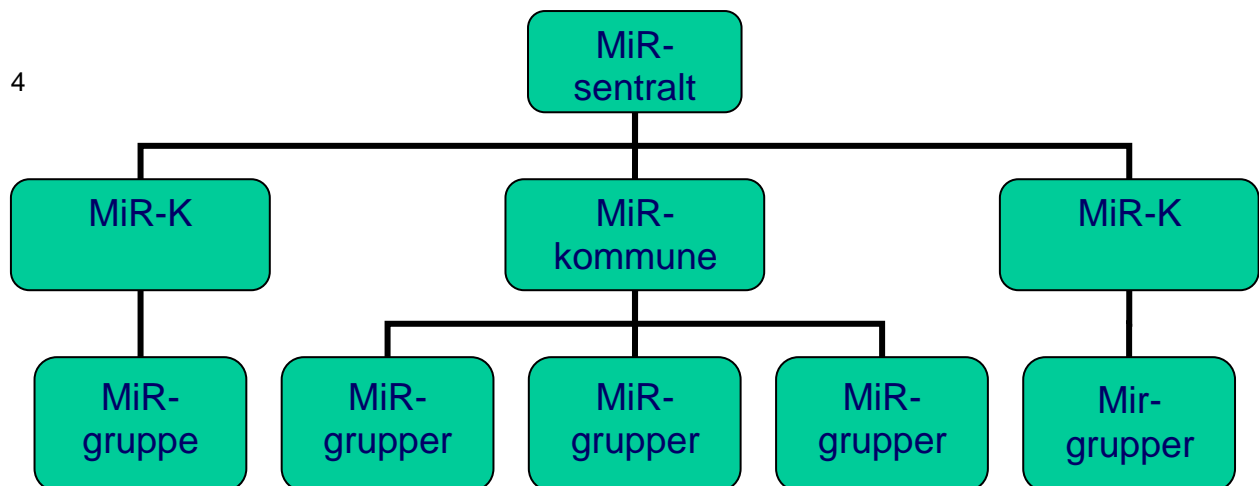
MiR har et eget styre, medlemmene i styret er fra østlandsregionen. MiR har eksistert lengst her, og det er lett å samle til møter og planlegging. MiR er registrert i Enhetsregisteret og i Frivillighetsregisteret som en frivillig organisasjon. MiR ble i 2017 medlem av Frivillighet Norge. MiR har i skrivende stund kun fire styremedlemmer, etter at to styremedlemmer og et varamedlem trakk seg fra sine verv. Styret vil suppleres ved årsmøte som er planlagt 21. april 2018.

MiRs struktur

MiR-sentralt/Styret -møtes 5-6 ganger i året. De behandler saker som kommer fra lokale MiR grupper og annet av administrative saker, videre koordinerer de en helhetlig strategi og fordeler oppgaver mellom møtene (skriver kronikker, søknader, organiserer kurs og seminarer) Styret tar ikke i mot møtehonorar, men dersom de tar på seg ekstra prosjektarbeid får de noe betalt for arbeidstiden de bruker. MiR-Sentralt har som oppgave å skaffe oversikt over foreldre som ønsker å delta i nettverksarbeid slik at det kan sendes ut relevant informasjon. MiR har 450 enkeltmedlemmer og det er ingen medlemsavgift.

MiR-K (kommunenivå) (benevnes i rapporten som lokallag) har møte minst fire ganger i året, tar opp saker som foreldre er opptatt av i kommunen og står for skolering av lokale MiR-grupper og gjennomfører familielæringskurs. MiR-K er kontaktpersoner for skoler som har lokale MiR-grupper, de tilbyr foredrag og innlegg på forskjellige språk og gir foreldre informasjon om rettigheter og plikter i det norske skolesystemet.

MiR lokalt er for grupper av foreldre som ønsker å ha mest fokus på egne barn og bidra direkte på egne skoler. De deltar på foreldremøter, jobber med foreldregrupper på skolene og formidler behov og erfaringer til MiR-K. Smågrupper av foreldre er viktig for å få frem foreldres bekymringer, utfordringer og erfaringer fra sin egen kontakt med skolen. Når foreldre støtter hverandre, blir det lettere for den enkelte å ta opp problemer eller kritikkverdige forhold med skolen. Og mest av alt sammen skape et positivt miljø rundt skolen.

MiRs ideologi og fokusområder

I våre vedtekter står det:

- MiR er et multikulturelt og demokratisk nettverk som jobber for foreldre, barn og ungdommer i Norge.
- MiR er partipolitisk- og religiøst uavhengig.
- MiRs hovedfokus er at foreldre selv skal tilegne og styrke kunnskap om lærings- og helsefremmende tiltak for seg selv og sine barn, samt øke egen deltakelse i samfunnet.
- MiR sprer informasjon om det norske skolesystemet og samfunnet generelt.
- MiR tar initiativ til aktiviteter og kurs slik at foreldre blir aktive deltakere i barnas skolegang.

MiR arbeider for:

- å bevisstgjøre foreldre på utfordringer i den multikulturelle skolen og samfunnet.
- å formidle gode eksempler på hvordan foreldre best kan støtte barnas skolegang.
- å skape gode modeller og et godt klima for samarbeid mellom foreldre og skole.
- å skape debatt i multikulturelle miljøer for å øke deltakelse i storsamfunnet.
- å frambringe gode rollemodeller for å styrke selvtilliten hos barn og ungdom.
- å frambringe flere foreldrestemmer i samfunnsdebatten.

MiR mener at det er viktig å arbeide på flere nivåer samtidig: individ, familie, skole, nasjonalitetsgrupper/språkgrupper og samfunnet generelt. Nivåene påvirker hverandre og kan lettere endre folks holdninger hvis man jobber på flere nivåer samtidig.

For å kunne vinne foreldrenes tillit og sette i gang debatter om viktige emner i miljøene eksempelvis om barneoppdragelse, ekteskapsvalg blant ungdommer og utdanningsvalg, er det viktig å kommunisere med foreldrene på deres egne premisser og vise at vi har forståelse for deres ståsted. Det er derfor viktig at vårt tilbud for kurs og opplæring alltid er initiert og drevet av foreldre selv.

Alle kurs for MiRs medlemmer må godkjennes av MiRs styre. Dersom medlemmer av MiR blir invitert på kurs som holdes i regi av andre organisasjoner kan ikke disse kalles MiR kurs.

MiRs kurs bør i størst mulig grad inneholde:

- *Foredragsholdere med minoritetsbakgrunn
- *Diskusjonsgrupper med vekt på å involvere deltakerne
- *Utstrakt bruk av konkrete erfaringer som foreldrene kan kjenne seg igjen i
- *Vektlegging av foreldrenes sterke sider er viktigere enn å peke på "mangelperspektivet"

Dette er svært viktig da dette er i selve kjernen i vår "**bottom-up**" strategi, og som skal gjennomsyre all vår tenkning og arbeid med foreldre, barn og ungdom.

Utvikling og spredning av MiR

Etter at MiR etablerte seg som en selvstendig frivillig organisasjon i begynnelsen av 2006, har vi fokusert på kursing og opplæring av sentralstyret, koordinatorene på kommunenivå og av aktive foreldre på skolenivå. Mange lokallag har blitt etablert de siste 9 årene. Noen av dem oppstår for kortere perioder, mens andre fortsetter år etter år. I tillegg til Oslo er MiR godt etablert i Bodø, Bergen, Nedre Romerike, Fredrikstad og Kristiansand. I alle disse lokallagene er det blitt ansatt koordinatorene som er foreldre selv og som styrer og driver aktiviteter i lag med de lokale foreldregruppene. Et mål er og ikke å ekspandere altfor fort slik at vi hele tiden kan sikre kvaliteten i MiRs virksomhet og gi nettverket et godt renommé fremfor at vi blir store altfor fort.

I 2017 har vi opprettet et nytt lokallag, i Øvre Romerike. I tillegg har vi økt innsatsen i vårt lokallag på Grønland.

I alle lokallagene er det styre/ressursgruppe som sikrer deltakelse og demokrati ved at styremedlemmene involverer medlemmene i arbeidet. Det har vært viktig å gi minoritetsspråklige foreldre kunnskap om norsk skolesystem og hvordan barn lærer slik at de lettere kan delta i hjem-skole-samarbeidet. Å drive en organisasjon etter demokratiske spilleregler er i seg selv en styrking av foreldrerollen og gir mange mulighet til å komme i kontakt med andre og diskutere det hverdagslige som har med skole og barna å gjøre.

I 2017 har arbeidet med å etablere en egen ungdomsorganisasjon for MiR, et arbeid som startet i 2016, blitt fullført. Organisasjonen har fått navnet MiR-Ung og har et eget styre og egne vedtekter, og er registrert som en egen organisasjon. MiR-Ung deler MiRs verdigrunnlag, og skal arbeide med å øke samfunnsdeltakelsen blant multikulturell ungdom.

Årsmøtet/landskonferansen

Vårt årsmøte gir oss føringer for fremtidig arbeid med ett års perspektiv. Her blir det også rapportert åpent fra alle lokallagene og fra det sentrale styret. Dette er også en anledning til å kunne dele erfaringer og utveksle ideer, gi hverandre ros og inspirasjon.

MiRs årsmøte/landskonferanse ble i 2017 avholdt i november. Totalt 12 personer fra de ulike lokallagene deltok, i tillegg til MiRs sittende styre, styrekandidater og ansatte. Tema for landskonferansen var todelt; skole-hjem samarbeid og problematisk spilling i innvandrerfamilier. Joachim Majambere fra FUG holdt foredrag om skole-hjem samarbeid, mens vår styreleder Whyh Lam holdt foredrag om innsats rettet mot problematisk spilling i innvandrerfamilier.

Føringer for det fremtidige arbeidet i MiR ble også i år lagt her. 2017 har vært et godt år for MiR, hvor vi har kunnet jobbe mer kontinuerlig og fremtidsrettet takket være at vi har hatt en daglig leder ansatt nesten gjennom hele året (fra februar).

På årsmøtet ble det også arbeidet med strategi for hvordan MiR kan støtte utviklingen og spredningen av MiR-Ung.

Utfordringer for MiR som organisasjon

MiR er en organisasjon som driver et bredt spekter av grupper og aktiviteter, og det tar derfor tid å lære å kjenne aktiviteten i hele nettverket. Det ble ansatt en ny daglig leder i slutten av 2016, med tiltredelse i februar 2017. Daglig leder har trengt tid på å bli satt inn i alle MiRs aktiviteter, og på å komme i posisjon til å drive organisasjonen. Det er en utfordring at driftstilskuddet ikke er tilstrekkelig til å lønne en daglig leder i 100% stilling. Slik det er nå har daglig leder en 60% fast stilling, og må fylle opp med arbeid i de ulike prosjektene for å kunne fylle stillingen. Dette gjør at daglig leder i noen tilfeller får dobbeltroller, noe som ikke er ideelt. Det kreves administrativ evne til å styre organisasjonen på lik linje med hvilken som helst annen organisasjon. Å kombinere både det

administrative med det tiltaksmessige som har med innhold å gjøre er ikke en lett oppgave. Særlig ikke når tid setter en begrensning.

Informasjon om MiR utad krever også et apparat som tar seg av henvendelsene, og stiller krav til noen som kan gi gode tilbakemeldinger. Stillingen som daglig leder krever stadig mer tid da det innebærer både å holde vedlike pågående aktiviteter samtidig som at nye igangsettes.

Stillingen som daglig leder krever å utvikle lokallagene, drifte alle MiRs aktiviteter og prosjektene, bruke tid på å samarbeide med eksterne og gi informasjon ut til alle i nettverket og ut til samfunnet. Dette sammen med daglig drift som innebærer budsjett, regnskap, rapportering til tilskuddsgivere og utarbeidelser av nye søknader, utgjør mye mer enn 60 %.

En annen utfordring i MiR har vært at vi ikke har hatt lokaler som har vært tilpasset organisasjonens aktivitet. Mye ressurser har derfor blitt brukt på å finne eksterne lokaler. I desember 2017 inngikk vi derfor leiekontrakt på lokaler som vil være store nok til å huse mesteparten av MiRs aktivitet i Oslo.

Det har hjulpet på økonomien at vi har fått grunnstøtte fra IMDi, men prosjektmidler fra andre tilskuddsgivere kommer ofte så sent at det er vanskelig å planlegge. Når midler kommer sent på året er det vanskelig å planlegge aktiviteter og implementere disse raskt nok før årets slutt.

Erfaringer fra MiR

Våre erfaringer så langt med spredning av MiR er at det er lettest å jobbe direkte med foreldregrupper i kommunene, fremfor å la initiativet ligge hos kommunene/skoler. I de tilfellene det er god kommunikasjon med skolene/kommunene, får foreldrene et ekstra "puff". Da MiR er en "bottom-up" strategi, er det best å la foreldrene bli mest mulig involvert på et tidlig tidspunkt med så konkrete tiltak som mulig. Leksehjelpsgrupper for barn har vært et etterspurt tiltak. Leksehjelp i regi av MiR har kun vært for foreldre/barn som er medlemmer av MiR. Leksehjelpsgrupper har derfor vært et godt tiltak for å rekruttere foreldre til organisasjonen. Leksehjelp i regi av MiR er populært blant minoritetsforeldre siden barn som ikke har nok kunnskaper innen norsk kan få hjelp til matematikk og andre fag på eget morsmål og slik få utviklet kompetanse i andre fag samtidig som de utvikler sine norskkunnskaper.

Drift av MiR

Styrken i MiR ligger både i form av vårt mangfoldige styre, men også våre lokale lag som er spredt over hele Norge. MiR har de siste årene satset på å styrke MiR sentralt og forankre lokale MiR grupper rundt omkring i landet i tillegg til å starte flere grupper. Det har blitt ansatt koordinatorene i alle kommuner hvor MiR har lokallag. Det har i 2017 blitt opprettet et nytt lokallag i Øvre Romerike. MiR sentralt har arrangert et koordinatormøte i løpet av 2017 i forlengelse av årsmøte der koordinatorene har fått informasjon om rutiner for deres arbeid i MiR. Koordinatorene får dekket sin innsats, begrenset oppad til to timer i uka. Koordinatorene bidrar også i planlegging og gjennomføring av tiltak som administreres av MiR sentralt, slik som Barnefattigdomssatsingen.

Både lokallagene og sentralledet i organisasjonen har i 2017 arbeidet mye med å styrke sin administrasjon. At vi i så godt som hele 2017 har hatt en daglig leder ansatt, har gjort at vi har kommet på god vei med dette arbeidet. At styreleder ikke har måttet ta seg av de administrative oppgavene, slik som tidligere, har gjort at styreleder har fått mer tid til å arbeide med prosjektutvikling og representasjonsarbeid. Lokallagene har også fått viktig støtte når det gjelder å søke på og å administrere tilskudd.

Utfordring

Det tar tid å lære opp nye koordinatorene og styremedlemmer og det er en lang prosess å få eierskap til MiR-konseptet på en så god måte at man kan inspirere andre til å sette i gang. Det er en utfordring å finne dyktige og egnede personer til denne type verv siden dette bare er delvis betalt, så det krever engasjerte personer. De fleste som blir koordinatorene bør følges opp og motiveres jevnlig. Kurs i regnskap og budsjett og generell opplæring om hvordan organisere aktivitetene vil bidra til å heve kompetanse og styrke MiRs arbeid.

Gjennomførte tiltak:

Aktiviteter i lokallagene:

Bergen

MiR i Bergen har aktiviteter for den vietnamesiske foreldregruppen som har samlinger på Olsvik skole. De har samlinger med ulike temaer med lek og mat annenhver søndag. Ulike tema de tar opp er for eksempel skole-hjem-samarbeid, helse og barneoppdragelse i Norge. I tillegg har det blitt arrangert skitur til Myrkdalen skisenter og tur til Fløien. Det er 50 familier som deltar på aktiviteter i MiR Bergen.

MiR Bergen fikk i 2017 støtte fra Bergen kommune for å gjennomføre yogatrening for kvinner og en tre dagers overnattingstur til Skjergårdsheimen Leirstad i Øygarden. Tilskuddet dekket hytteleie og mat under oppholdet, mens deltakerne selv sørget for transport. Turen ble organisert og gjennomført med frivillig innsats. Turen ble arrangert som en sommeravslutning for familiene som hadde deltatt på leksehjelp og kurs gjennom skoleåret.

Bodø

MiR-Bodø driver ulike aktiviteter for foreldre og barn med forskjellig bakgrunn. I 2017 har det blitt arrangert leksehjelp, i tillegg til svømming for mødre og barn. Nordland Fylkeskommune har innvilget støtte til svømmingen, som et folkehelseiltak. Bodø kommune har innvilget støtte til leksehjelp. Tiltakene har vært populære og når ut til mange. MiR Bodø samarbeider med kvinnenettverket NOOR når det gjelder planlegging av aktiviteter, og de har arrangert en aktivitetsdag med grilling sammen. MiR har også arrangert en aktivitetsdag i forbindelse med «Friluftslivets dag» i september. Her fikk vi støtte fra Norsk Friluftsliv sin støtteordning for «Turmat fra hele verden». MiR Bodø arrangerte en sommerferietur til Saltstraumen som en del av fattigdomssatsningen finansiert med midler fra BUFDIR.

Fredrikstad

MiR i Fredrikstad har også i 2017 satset på svømming for mødre og barn, og har gjennomført et kurs. Det er stor etterspørsel etter kurs for kvinner, da mange muslimer ikke kan svømme med menn. Svømmekurset har vært en stor suksess der mange har deltatt. Det er ca 20 kvinner og mange barn som deltar. Tiltaket har nådd ut til mange kvinner som ikke har benyttet svømmebasseng tidligere, og har samlet deltakere med ulik bakgrunn, slik som albansk, somalisk og kurdisk.

Nedre Romerike

I Nedre Romerike har det i 2017 blitt engasjert en ny koordinator som arbeider med å starte opp aktiviteter for familier i Lørenskogområdet. Vi har fått innvilget støtte fra Akershus Fylkeskommune til et prosjekt rettet mot ungdommer. Prosjektet vil gjennomføres i 2018.

Øvre Romerike

MiR har i 2017 arbeidet med å starte opp et lokallag i Øvre Romerike. Å bygge nettverk både av familier og av samarbeidspartnere på nye steder tar naturlig litt tid, og vi har derfor foreløpig ikke kommet i gang med konkrete aktiviteter i området. Det har blitt arbeidet med å arrangere datakurs for foreldre, men det har vært utfordrende å få til et godt nok samarbeid med lokale skoler til at dette har latt seg realisere foreløpig.

Oslo

Linderud:

Linderud er MiRs største satsning og på mange måter er forbilde for virksomheten i MiR. Her jobber foreldre på tvers av språk, religion og kultur mot samme mål: "å skape en god skole for alle barn". En av suksessfaktorene her har vært at skolens personale; lærere og administrasjon involverer seg og deltar i MiRs møter og planlegging av aktiviteten. Foreldrene setter stor pris på at skolen er åpen og tilgjengelig til bruk på kveldene. En foreldrekoordinator har gjennom hele året vært ansatt i 20 % stilling for å følge opp aktiviteter på skolen. I 2017 har det blitt gjennomført leksehjelp både for barne- og ungdomstrinnet (støttet av Utdanningsetaten), trening for kvinner, og svømming for mødre og barn. I tillegg har det blitt arrangert ulike møter, for eksempel om utdanningsvalg. Linderud skole er også samarbeidspartner i et nytt barnevernsforebyggende prosjekt støttet av Bufdir, hvor deltakerne til

prosjektet har blitt rekruttert gjennom skolen. I tillegg deltok MiR Linderud på høstferietur til Åkersætra i Hedmark.

Grønland:

På Grønland har det vært leksehjelp for barnetrinnet to ganger i uka gjennom hele året. Barna kommer hovedsakelig fra Vahl skole. Leksehjelpen har vært støttet av Utdanningsetaten. I 2017 mottok også MiR støtte gjennom Områdeløft Grønland. Disse midlene ble benyttet til aktiviteter for barn i området, og til en temakveld for foreldre.

Kristiansand

I Kristiansand har det vært morsmålsundervisning i arabisk på lørdager. Parallelt med morsmålsundervisningen har vi også hatt tilgang til gymsal, hvor det har blitt arrangert fysisk aktivitet for barna. Det har blitt arrangert en aktivitetsdag for familier, finansiert av Bufdirs Barnefattigdomsmidler. I 2017 har det blitt etablert en jentegruppe i Kristiansand, og denne gruppen har blitt en del av MiRs ungdomsorganisasjon, MiR-Ung.

Prosjekter:

Et liv uten frykt og tvang (IMDI)

Målsetning, metode og målgruppe:

Prosjektets hovedmålsetning er å drive holdningsskapende og holdningsendrende forebyggende arbeid mot tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og negativ sosial kontroll rettet mot innvandremiljøer gjennom dialogbasert empowerment arbeid. I 2017 gjennomførte MiR 12 dialogseminarer med ulike innvandrergrupper om disse temaene. I tillegg har det blitt holdt fire radiosendinger og live facebook-sendinger på norsk, engelsk og somali. Dialogseminarene ble holdt i Oslo, Asker, Skedsmo, Nome og Bergen. Målgruppe for tiltaket var hovedsakelig voksne innvandrere, men vi har i løpet av prosjektperioden sett at temaene vekker stort engasjement også blant ungdommer, og vi har derfor valgt å fokusere også på denne målgruppen. Dialogseminarene har vært en kombinasjon av foredrag, gruppediskusjon, diskusjon i plenum og kulturinnslag med underholdning. Det har blitt servert mat for å skape en trivelig stemning og felleskapsånd blant deltakerne. Ved prosjektets slutt ble MiR invitert til å holde foredrag om tematikken på en erfaringskonferanse arrangert av Helsedirektoratet.

Samarbeid:

Dialogseminarene ble arrangert i samarbeid med ressurspersoner med innvandrerbakgrunn som er godt kjent og respektert i deres miljø for deres engasjement og hjelperoller. Disse ressurspersonene har spilt en viktig rolle i planleggingen og gjennomføringen av dialogseminarene. Deres engasjement i innvandremiljøer gjør det også lettere å spre informasjon om tiltaket. Under dialogseminarene har fagpersoner med samme landbakgrunn som målgruppen deltatt aktiv ved å holde innlegg på språk deltakerne forstår.

I prosjektperioden 2017 fra mars til desember har MiR gjennomført 12 holdningsskapende dialoger med ulike innvandrergrupper i samarbeid med ulike frivillige organisasjoner, stiftelser og offentlige instanser. Samarbeidspartnere Primær Medisinsk Verksted PMV i Kirkens Bymisjon, Stiftelsen Tverrkulturell Helseinfo THI, Stiftelsen Amatea, Asker kommune, Skedsmo kommune, Vietnamesisk Forening i Bergen, Felles Introduksjonsprogram i Groruddalen, Kuben Videregående skole, PAWA-

Panafrican Women Association i Oslo, Nome kommune Statlig asylmottak. Etter dialogseminarene fikk deltakerne informasjonsmaterieell om kjønnslemlestelse og tvangsekteskap laget av Røde Kors og kompetansesentret NKVTS.

Overføringsverdi og supplement til det offentlige:

Dette prosjektet er primært rettet mot målgrupper fra Afrika og Asia. Men erfaringen fra dette prosjektet kan danne grunnlag til å nå flere andre innvandrergupper andre steder i Norge. Erfaringen vil også gi verdifull informasjon til framtidig dialogarbeid, og avdekke kunnskap om hva skal til for at dialogmøter om sensitive temaer lykkes. Erfaringen vil bidra til å heve kvaliteten til framtidig dialogbasert forebyggende arbeid ved å peke på suksess-, så vel som hindrende faktorer. Evalueringen som kommer fra dette prosjektet vil også hjelpe til å kartlegge hvilke temaer deltakere ønsker mer kunnskap om.

Dette prosjektet har stor betydning som et supplement til det offentlige på mange måter. For det første, temaene som handler om tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og negativ sosial kontroll berøres i introduksjonsprogrammet som en del av samfunnskunnskap. Vi vet av erfaring at innvandrere som kommer fra ikke-vestlige land trenger mer enn enveis informasjon hva som er lov eller ikke lov i Norge. Vi har ved mange anledninger møtt foreldre som forteller at de vet hva som er forbudt i Norge men de har ikke tilstrekkelig forståelse om hvorfor loven forbyr for eksempel arrangerte ekteskap uten ungdommers samtykke eller kjønnslemlestelse, som de synes er normalt i deres samfunn og kultur. Selv om myndighetenes innsats er viktig som informasjonsarbeid, er det ikke nok å fortelle voksne hva som er tillatt eller forbudt. De trenger en dypere forståelse av hvilket grunnlag de norske lovene er basert på, og dette får de gjennom dialogseminarene. Et vellykket forebyggende arbeid vil ha den effekten at målgruppen ikke praktiserer skadelige tradisjoner basert på egen overbevisning og økt kunnskap, ikke bare av frykt for represalier. Dialog sammen med mange andre voksne som deler felles kultur og verdier vil gi målgruppen mulighet til å reflektere over temaene i felleskap med andre på en trygg arena der det finnes godt integrerte, kunnskapsrike og innflytelsesrike ressurspersoner med samme landbakgrunn til stede. Disse personene vil hjelpe deltakerne å skille fakta fra myter om offentlige tjenester som for eksempel barnevern og krisesenter. Det offentlige har mange gode tilbud som ikke nyttiggjøres av mange innvandrere på grunn av mangel på kunnskap, misforståelser, feilinformasjon og vrangforestillinger om det offentlige. Dialogarbeidet har på denne måten en brobyggereffekt mellom innvandrere og offentlige tjenester.

Aktiviteter for familier i fattigdom (Bufdir)

I prosjektet har vi i 2017 arrangert både en-dags aktiviteter og turer som går over flere dager. Med dette tiltaket har vi nådd ut til barn, unge og familier i Oslo, Fredrikstad, Kristiansand og Bodø.

Vi har arrangert fire overnattingsturer. Totalt 122 personer har deltatt på turene. Turene har vært spennende og lærerike, med mye aktivitet både utendørs og innendørs. Deltakerne har fått bli kjent med norsk hytte- og friluftsliv, utlansordninger for utstyr, og de har fått informasjon om hvordan man bør kle seg og pakke sekken når man er på tur i naturen. Det har vært mellom 20 og 45 deltakere på hver tur, så man har også fått god trening i å samarbeide og å tilpasse seg hverandre.

Turmålene som har blitt benyttet i år er:

- Åkersætra DNT-hytte i Hedmark
- Saltstraumen Brygge i nærheten av Bodø
- Bringsvær Leirskole i nærheten av Kristiansand
- Sæteren Gård, DNT-hytte i Bærumsmarka

I tillegg til overnattingsturene har vi arrangert fem en-dags aktiviteter i Oslo og Kristiansand. Her har vi prioritert spenningsfylte aktiviteter som er populære blant barn og unge. Dette er aktiviteter som mange av barna vi jobber med har hatt veldig lyst til å delta på. De hører fra venner og klassekamerater om morsomme dager på bowling og lekeland, men har aldri tidligere fått muligheten til å delta på disse selv. Vi har derfor invitert med barn og unge i målgruppen på: Bowling, minigolf og Megazone (Oslo) og bowling og lekelandet "Lek og Moro" (Kristiansand).

Gjennom tiltaket med en-dagsturer har totalt 83 barn og unge fått deltatt. Aktivitetene har vært arrangert uten at foreldrene har vært med. Mange av familiene vi jobber med består av eneforsørgere

med flere barn, eller som på en annen måte lever i en utfordrende livssituasjon. For disse foreldrene betyr det at vi tar med barna ut på aktivitet kjærkommen avlastning. Noen av aktivitetene har også vært for ungdomsgrupper, og ungdommene har frydet seg over å få være sammen i et positivt sosialt fellesskap.

Gjennom prosjektet har vi også gått til innkjøp av skiutstyr og tusekker som kan lånes ut til familier, både på turene vi organiserer, og om familiene ønsker å dra på tur på egenhånd.

Måloppnåelse for tiltaket:

Prosjektet ble etter vår mening vellykket. Alle deltakerne som var med på turene og aktivitetene var veldig takknemlige for at de fikk være med, og de la vekt på at dette er opplevelser de ellers ikke hadde hatt mulighet til å få. Noen av turene har vært på mer primitive hytter, uten innlagt vann og strøm, og dette har vært uvant for mange. Dette har imidlertid vært et bevisst valg fra vår side, da vi tenker at det er viktig at personer med innvandrerbakgrunn kan erfare primitive hytter som kan være billigere å leie hvis de vil dra på turer på egen hånd. Det er eksotisk for mange og de får erfare noe helt nytt.

Mange innvandrerfamilier sparer lenge for å dra på ferier i hjemlandet, og forsaker andre ferier og aktiviteter for dette. Barna får derfor ikke den samme referanserammen som de norske barna, derfor er slike turer en god mulighet for dem å bli kjent med norske vaner og tradisjoner. Det er fint for barna å kunne komme tilbake til skolen etter ferien og kunne fortelle om spennende ferieopplevelser, på linje med andre barn. Gjennom turene får barna en felles referanseramme med andre norske barn, og de lærer om norsk natur og friluftsliv. Dette bidrar til økt integrering og språkkinnlæring. Et annet resultat av turene kan også være at foreldre som tidligere har vært skeptiske til å sende barna sine alene på leirskole eller andre overnattingsturer på hytter nå blir tryggere på det, siden de får erfaring med denne typen turer selv.

Særlig noen av jenter som har deltatt, deltar i liten grad i andre fritidsaktiviteter, noen på grunn av at de ikke får lov av foreldrene. Vi har lyktes med å nå ut til flere av disse jentene gjennom en-dags aktivitetene for ungdommer. Vi erfarer at foreldrene stoler på MiR, og at de derfor får lov til å delta på aktiviteter i MiRs regi. Dette kan få positive effekter for videre deltakelse i fritidsaktiviteter for disse jentene, da foreldrene ser at det å delta i slikt er positivt for jentene.

Hjelpetiltak for minoritetsungdom med problematisk spilleatferd.

Prosjektet er støttet av Helsedirektoratet. Prosjektet ble først startet opp i 2014, med en videreføring i 2016 og 2017. I 2017 gikk prosjektet hovedsakelig ut på at vi produserte en kortfilm og at vi spredte informasjon om prosjektet gjennom stands, informasjonsmøter og distribusjon av brosjyrene som ble produsert i prosjektet i 2016. Det ble også arrangert en konferanse hvor representanter fra alle MiRs lokallag deltok. Denne konferansen spilte en viktig rolle når det gjaldt å spre erfaringene fra prosjektet videre ut i MiR nettverket. Deltakerne fikk med seg brosjyrer som de kunne spre i sine respektive lokallag, og de fikk gjennom konferansen kunnskapen de trengte for å bygge opp under informasjonen de skal videreformidle.

Likestilling og familie (Bufdir)

MiR har i samarbeid med andre frivillige organisasjoner, trossamfunn og NAV har gjennomført et tiltak kalt "Likestilling for vellykket integrering og familieliv". Prosjektet har vært en videreføring fra 2017. MiR har gjennomført 17 dialogseminarer med ulike innvandrergupper, og nådd ut til hele 966 personer. Blant disse har flesteparten vært flykninger fra Syria, Eritrea, Etiopia, Sudan, Somalia, Irak og Afghanistan. 180 har vært ungdommer mellom 15-19 år, en målgruppe det tidligere har vært utfordrende å nå gjennom prosjektet. På bakgrunn av dette vil vi si oss svært fornøyd med gjennomføringen av tiltaket.

Tiltaket har bidratt til holdningsendringer gjennom en kollektiv refleksjon rundt kjønnsrolle og hvilke negative konsekvenser tradisjonelle og patriarkalske syn har overfor en vellykket integrering og deltakelse i det norske samfunnet. Tiltaket har skapt bevissthet om hva som er hensikten bak likestillingsidealene og hvordan tradisjonelle syn på kjønnene krasjer med norsk lov. Gjennom dialogseminarene som bestod av foredrag, gruppearbeid og diskusjon i plenum klarte vi å danne kunnskap, debatt og holdningsendring som er viktige aspekter med tilskuddordningens mål. Ut fra tilbakemeldingene vi har fått fra deltakerne kan vi si at mange før prosjektet hadde en oppfatning av likestilling som «feministenes prosjekt med å ha dominans over menn» eller «fornorskningsprosjekt» men etter dialogseminarene ser de det fra et annet perspektiv.

I tillegg til å skape debatt, diskusjon og refleksjon hadde tiltaket stor betydning med å fremme demokrati og demokratisk kultur blant innvandrere. Under dialogseminarene har både menn og kvinner vist stort engasjement. Dialogbaserte Empowerment arbeid ga både kvinner og menn muligheter til å uttrykke seg rundt temaet «likestilling» ut fra egne erfaringer og opplevelser. Å engasjere menn og kvinner aktivt på samme arena rundt likestilling fremmer en dialogkultur preget av demokrati, likhet og åpenhet.

Deltakerne ga tilbakemeldinger om at de ønsket at MiR skulle fortsette videre med dette arbeidet siden det er mange som ikke har tilstrekkelig kunnskap om Norge og hvordan man må tilpasse seg både sosialt og kulturelt for å integreres og trives i Norge. Mange har satt stor pris på dialogarbeidet i forhold til å fremme demokrati, dialog og gjensidig forståelse.

Utviklings- og samarbeidsprosjekter i barnevernet (Bufdir)

I 2017 mottok MiR støtte til et tre-årig prosjekt for å utvikle forebyggende tiltak for eneforsørgere i minoritetsbefolkningen. Vi har samarbeidet med Linderud skole om rekrutteringen av seks familier som er i behov av tiltaket. Alle familiene har flere barn, og de aller fleste er eneforsørgere. En familie hvor mor og far er gift og bor sammen har blitt tatt med i prosjektet, da denne familien har store omsorgsbelastninger. Alle mødrene i prosjektet står utenfor arbeidslivet, og skolen har uttrykt bekymring rundt minst ett av barna i hver familie.

De første aktivitetene startet i september. Allerede første samling på Søndre Ås gård kunne vi se at familiene hadde større eller mindre utfordringer. De minste guttene var temmelig aktive, og mødrene gjorde lite for å stoppe deres utagerende oppførsel. Barna ble intervjuet en og en for å kartlegge deres ressurser, interesser og utfordringer. Flere av familiene slet med samarbeidet med skolen på grunn av misforståelser, som de ønsket hjelp til av MiR.

Det har blitt arrangert samlinger for barn og foreldre 1-2 ganger i måneden. Det har vært 4 samlinger med mødrene i 2017, og 2 i tillegg med bare barna som ren avlastning. Vi har hovedsakelig lagt vekt på å bygge tillit og skape samhold i gruppen. Samlingene har vært med overnatting, og det har blitt et hyggelig og støttende fellesskap i gruppa. På samlingene har det vært fokus på veiledning for foreldrene, og på læringsbaserte aktiviteter for barna. Vi har også tatt med barna ut på aktiviteter uten foreldrene, og tilbudt barna å overnatte uten foreldrene, slik at mødrene skulle få litt avlastning.

I desember hadde vi et evalueringsmøte med Linderud skole for å se om de merket noen endring i faktorene vi skisserte i søknaden:

- Antall lekser som blir gjort
- Faglig fremgang
- Reduksjon av uro i timene

- Reduksjon av konfliktnivå med klassekamerater
- Heving av barnas sosiale kompetanse knyttet til respekt for lærere og språkbruk

Skolen hadde merket litt endring hos de som er mest utagerende, men prosjektet hadde da bare nylig startet, så det blir interessant å endringer etter hvert som prosjektet skrider frem.

Videreutvikling av MiRs nettsider og informasjonsmaterieil

MiRs domene er www.mirnett.org. Nettsiden spiller en viktig rolle når det gjelder å synliggjøre MiR som en seriøs aktør i inkluderingsfeltet. MiR får en del henvendelser fra skoler, offentlig hjelpeapparat, frivillige organisasjoner og privatpersoner gjennom nettsidene. Det har i 2017 vært ansatt en organisasjonskonsulent i 10% stilling som har hatt ansvaret for å produsere materiale til nettsidene, samt å vedlikeholde og oppdatere disse.

Fremover vil det satses på å produsere mer interaktivt innhold til nettsidene, for eksempel videosnutter som kan benyttes som grunnlag for diskusjon i ulike fora. Det vil også arbeides med å oversette deler av innholdet til ulike språk. Dette er imidlertid tidkrevende arbeid, som krever et godt system for kvalitetssikring av informasjonen som legges ut. Jevnlig oppdatering og fornyelse av nettsidene er avgjørende om en nettside skal være interessant for sin målgruppe. Dette bør være en prioritert oppgave i 2018. Det er imidlertid en utfordring at vi kun har en 10% personalressurs til dette arbeidet, og vi må derfor se på dette som en satsing vi vil jobbe med over tid. Det hadde vært ønskelig for MiR å kunne søke egne midler til utvikling og drift av nettsidene.

Det er også et mål for MiR å produsere flere brosjyrer som forteller om MiRs virksomhet og prosjekter. MiR blir ofte invitert til å holde foredrag på seminarer o.l., og vi driver utstrakt nettverksarbeid. Det er da fint å ha med seg informasjon som deltakerne og samarbeidspartnerne kan ta med seg tilbake til sin organisasjon, og videreformidle.

Virksomhetsplan 2018

I 2018 planlegger MiR å fortsette med:

- Etablere flere foreldregrupper/ lokale MiR-grupper på skoler, i samarbeid med, trossamfunn og innvandrersamfunn i flere av landets fylker med innvandrere og hvor det er behov for dette, som kan styrke barnas læring og deltakelse i samfunnet.
- Fortsette med dialogarbeid og empowerment som reelt involverer foreldre i barnas læring og til deltakelse i samfunnet rundt dem. Jobbe med holdningsendringer blant innvandremiljøer i spørsmål knyttet til tvangsekteskap, kjønnslemlestelse, ekstrem kontroll og likestilling. Vi vil også jobbe med prosjekter på barnevernsfeltet for å skape tillit mellom innvandrerbefolkningen og majoritetssamfunnet. Et satsningsområde er minoritetsradiostasjoner får å nå ut til innvandrerbefolkningen.
- Videreutvikle vårt prosjekt om PC spillavhengighet.
- Jobbe med myndiggjøring og fattigdomsproblematikk blant innvandrerfamilier
- Jobbe videre med 2 EU prosjekter som har fokus på integrering av voksne. - SHIP: Strategic Partnership for School Education: som ser på foreldres rolle i skolen og forebygging av frafall - LAB: Language as a bridge: som skal kartlegge metoder for språkopplæring i vertsland og utvikle metoder for effektiv språkopplæring Vi vil også være med på flere prosjekter som er relevant for vårt område.
- Delta i referansegrupper og møter med politikere, departementer, kommuner og skoler for å gi råd og hjelp i saker hvor flerspråklige familier er involvert. Det er stor etterspørsel etter kunnskap og erfaringer i den offentlige sektoren etter gode løsninger på utfordringer i det flerkulturelle samfunnet.
- Delta på konferanser og holde kursopplegg som er rettet mot innvandrerforeldre i regi av det offentlige. Foreldre vil der få tilrettelagt informasjon på eget språk om det norske

skolesystemet og samfunnet, samt demokratiske rettigheter og plikter. Utveksle ideer og erfaringer om hvordan jobbe med utfordringer knyttet til det flerkulturelle Norge.

- Drifte lokallagene og gi informasjon til skoler og kommuner om foreldre som ressurs for barnas læring og samfunnsbygging. Ha regelmessige møter. Lage Nyhetsbrev jevnlig. Drifte nettsiden www.mirnett.org. Utarbeide informasjonsmateriell for å profilere MiR slik at vi kan få flere foreldre involvert.
- Skrive innlegg i blader og aviser for å få frem flere og mer nyanserte stemmer i den såkalte "integreringsdebatten", og ikke minst i debatten om skolens innhold og utvikling. Organisere skrivekurs og skrivegrupper hvor minoritetsspråklige foreldre oppmuntres til å delta i samfunnsdebatten og vise at de gjør sitt for å bidra til det norske samfunnet.

Videreføring av prosjekter i 2018:

- Fortsette med å styrke og drifte allerede eksisterende organisasjon dvs. med et multikulturelt styre, lokale koordinatore og tilhørende foreldregrupper.
- Fortsette utprøving av "Foreldrekoordinator" stillingen og funksjonen på Linderud skole.
- MiR har fått kr. 100 000 for leksehjelpsprosjekter i Oslo fra Utdanningsetaten.
- MiR fikk i 2017 tilskudd for et 3 årig prosjekt fra BUFDIR knyttet til tiltak for innvandrerfamilier i fare for barnevern. Dette videreføres ut 2019.
- MiR har fått innvilget midler fra Kompetanse Pluss for å utvikle datakurs for minoritetsbefolkningen.
- Videreføring av prosjektet "Et liv uten frykt og tvang" om kjønnslemlestelse, tvangsekteskap og negativ sosial kontroll, støttet av IMDi.
- Videreføring av barnefattigdomssatsningen, finansiert av Bufdir.

Avventer svar fra om videreføring:

- Videreføre tiltak rettet mot problemspilling på PC støttet av Helsedirektoratet.
- MiR har søkt midler om midler knyttet til likestilling fra BUFDIR.
- Videreføre prosjekt fra Bufdir om spørsmål knyttet til likestilling i minoritetsbefolkningen.
- MiR har søkt om støtte fra Miljøverndirektoratet om turer for innvandrerfamilier.
- MiR har søkt om støtte til etablering av åpen møteplass gjennom Storbymidlene (Bufdir)
- Vi planlegger å søke nye statlige og kommunale midler fra Kunnskapsdepartementet, Fylkeskommuner og kommuner for tiltak knyttet til styrking av skole-hjem-samarbeid.

Multikulturelt Initiativ- og Ressursnettverk